

24/92.

Letopis
NÁRODNE ČITALNICE

v

Ljubljani
začetkom leta
1892.

Založila Národna Čitalnica. — Tisk J. Blasnikov.

Letopis
NÁRODNE ČITALNICE

v

Ljubljani
začetkom leta
1892.

Založila čitalnica.

Tisk J. Blaznikovih naslednikov v Ljubljani.

Čitalniški odbor

začetkom leta 1892.

Predsednik: **dr. vitez Bleiweis-Trsteniški Karol**,
primarij, dež. poslanec, obč. svetovalec in hišni posestnik.

Podpredsednik: **dr. Gregorič Vinko**, priv. zdravnik in obč. svetovalec.

Tajnik in knjižničar: **Lah Evgen**, mag. konc. pristav in tajnik „Matice Slovenske“.

Blagajnik: **Pirc Karol**, c. kr. realski profesor.

Odborniki:

Dečman Anton, trg. pomočnik in hišni posestnik.

Drenik Franc, glavni zastopnik zavar. „New-York“.

Plantan Ivan, c. kr. notar.

Ravnihar Franc, dež. knjigovodja, obč. svetovalec in posestnik.

Skabernè Avgust, trgovec, trgovinske zbornice svetovalec in posestnik.

Soss Friderik, trgovec in posestnik.

Dr. Zupanc Franc, c. kr. okr. zdravnik, itd.

Imenik društvenikov.

a) Častni društveniki:

dr. Rački Franc, kanonik, itd. v Zagrebu.

Strossmayer Josip Jurij, vladika, itd. v Djakovu.

baron Winkler Andrej, vitez železne krone II. reda in Franc-
Josipovega reda, c. kr. dež. predsednik, itd. v Ljubljani.

dr. Zupanec Jernej, c. kr. notar, predsednik c. kr. notarske
zbornice, hišni posestnik, itd. v Ljubljani.

b) Ljubljanski društveniki:

~~Apat Ladislav, uradnik banke „Slavije“.~~

Arcè Josipina, zasebnica.

Arcè Rajko, c. kr. p. blagajnik in posestnik.

Auer Oroslav, zasebnik.

Avšič Jakob, uradnik banke „Slavije“.

Bayr Alojzij, c. kr. rač. svetnik v p. in posestnik.

Benedikt Josip S., trgovec in posestnik.

Bežek Viktor, gimn. profesor.

Bilina Ferdinand, trgovec in posestnik.

Blaznik Franja, solastnica tiskarne in posestnica.

dr. vitez Bleiweis-Trsteniški Karol, primarij, dež. po-
slanec, obč. svetnik in posestnik.

Bradaška Ferdinand, m. bl. kontrolor.

Branke Rajko, okr. boln. blag. denarničar.

Brežnik Franc, c. kr. gimn. profesor.

Brunet Franc, c. kr. tel. učitelj.

Businaro Ludovik, brivec in posestnik.

Čosta Anton, c. kr. rač. oficijal.

Čuden Franjo, lastnik urarske trgovine.

Debevec Andrej, upravitelj odv. pisarne.

- Dečman Anton, trg. pom. in posestnik.
 Dekleva Josip, užitn. ravnatelj in posestnik.
 Dereani Alojzij, comptoirist.
 Detela Oton, dež. glavar, graščak, vit. Fr. Jos. reda, itd.
 Deutsch Josip, trgovec.
 Dev Oskar, c. in kr. jednoletnik.
 Dimnik Jakob, mestni učitelj.
 Dlouhy Heliodor, c. kr. fin. komisar.
 Dobida Josip, c. kr. fin. tajnik.
 Dogan-Rodětova rodbina.
 dr. Dolenc Hinko, c. kr. dež. sod. tajnik.
 Dolenc Oroslav, svečar, obč. svetnik, posestnik, itd.
 Dovčič Ivan A., mag. pharm.
 Drahsler Pavl, trg. poslovodja.
 Dralka Josip, c. kr. vl. svetnik in posestnik.
 dr. Drč Josip, mestni zdravnik, itd.
 Drenik Franc, gl. zast. zav. „New-York“.
 Drenik Friderik, mag. pom. uradnik.
 Druškovič Andrej ml., trgovec in posestnik.
 Druškovič Andrej st., trgovec in posestnik.
 Duffè Ivan, mestni ingénieur.
 Eberl Adolf, pleskar.
 Fabian Ivan, trgovec in posestnik.
 dr. Faleschini Franc, stavb. mojster in posestnik.
 dr. Ferjančič Andrej, c. kr. drž. pravdn. namestnik in drž.
 poslanec.
 Foerster Anton, učitelj godbe in godbeni vodja v stolni
 cerkvi.
 Forte Josip, trg. pomočnik.
 dr. Franko Alojzij, odv. koncipijent.
 Fuersager Leopold, trg. pomočnik.
 Gerber Josip, knjigovez in posestnik.
 Gerbič Franc, prof. glasbe in pevovodja nár. društev.
 Giontini Marija, lastnica trgovine.
 pl. Globočnik Anton, c. kr. vladni svetnik v p. in državni
 poslanec.
 Globočnik Franc, c. in kr. jednoletnik.
 Gnesda Josipina, lastnica kavarne in posestnica.
 Goestl Franc, c. kr. poštni kontrolor.
 Gogola Ivan, c. kr. notar, obč. svetnik in posestnik.
~~Goliš Ivan, trgovec in posestnik.~~
 Goltsch Franc, črevlj. mojster in posestnik.
 Goričnik Franc, trgovec.
 Goršič Franc, orglj. mojster in posestnik.

- Grasselli Peter, župan, vitez žel. krone III. reda, deželni poslanec, posestnik, itd.
- dr. Gregorič Vinko, priv. zdravnik in obč. svetnik.
- dr. Gustin Julij, not. koncipijent.
- Hafner Jakob, ravnatelj priv. učilišča.
- Hafner Janko, žel. uradnik.
- Haiman Milan, mag. pharm.
- Hanuš Jaromir, m. vodov. ingénieur.
- Hilbert Julij, m. stavb. asistent.
- Hofbauer Ana, dež. tajnika vdova, itd.
- Hozhevar Anton, c. in kr. jednoletnik.
- Hráský Ivan VI., dež. ingénieur in obč. svetnik.
- Hren Franc, veletržec, graščak, trg. zbornice svetnik, itd.
- Hribar Ivan, glav. zast. „Slavije“, obč. svetnik, deželni poslanec, itd.
- Hubad Josip, c. kr. gimn. profesor.
- dr. Hudnik Matija, odv. kandidat.
- dr. Illner Franc, m. pol. zdravnik.
- dr. Jacobi Roman, zobozdravnik.
- Jagodič Franc, c. in kr. jednoletnik, itd.
- Jakopič Franc, trgovec in posestnik.
- Jamšek Ivan, trg. poslovođa in posestnik.
- dr. Jan Ivan, c. kr. fin. prok. koncipist.
- Jeglič Josip, trgovec in posestnik.
- dr. Jenko Ludovik, priv. zdravnik.
- Juvančič Dragotin, trgovec in posestnik.
- Kadilnik Franc, trg. blagajnik.
- Kajzel Peregrin, trgovec in obč. svetnik.
- Kandare Franc, not. koncipijent.
- dr. Kapler Josip, c. kr. okr. zdravnik.
- Karlin Martin, c. kr. gimn. profesor.
- Kaučič Jakob, c. kr. vodja zemlj. knjig v p.
- Kenda Henrik, trgovec in posestnik.
- Klein Anton ml., c. kr. okr. komisar.
- Klein Anton st., solastnik tiskarne, trg. zborn. podpredsednik, obč. svetnik, lastnik zl. križa za zasl., itd.
- Klemenčič Ferdinand, nadz. drž. železnic in posestnik.
- Klun Karol, kanonik, drž. in dež. poslanec, itd.
- Knez Anton, solastnik trgovine in posestnik.
- Knez Ivan, solastnik trgovine, obč. svetnik in posestnik.
- Kobilca Jakob, trgovec in posestnik.
- Koblar Anton, kurat v pris. delavnici, itd.
- Kočevar Franc, c. kr. dež. sodn. predsednik in vitez Leopoldovega reda.

- Kokalj Alojzij, c. in kr. jednoletnik.
 Kokalj Matija, c. kr. brz. oficijal.
 dr. Kopčič Ivan, mestni fizik.
 Kolman Franc, trgovec, trg. zborn. svētnik in posestnik.
 Kosler Ivan, tovarnar in graščak.
 Košir Ivana, posestnica, itd.
 Košmelj Blaž, trg. potnik.
 Kranjec Ivan, uradnik mestne hranilnice.
 Kremžar Andrej, dež. bolnice oskrbnik.
 dr. Krisper Valentin, odvetnik.
 Križaj Josip, m. komisar in posestnik.
 Krulec Ivan, mestni učitelj.
 Kuhar Andrej, drd. jur. in not. kandidat.
 Kunst Alojzij, črevlj. mojster.
 Kušar Josip, trgovec, drž. poslanec, vit. Fr. Jos. reda, po-
 sestnik, itd.
 Lachainer Karol, m. blag. oficijal in posestnik.
 Lah Evgen, mag. konc. pristav in tajnik „Matice Slovenske“.
 Landau Aleksander, photograph.
 Lavrenčič Josip, priv. uradnik in posestnik.
 Lavrič Mihael, trgovec in posestnik.
 Lederhas Ludovik, c. kr. gimn. profesor.
 Lenarčič Anton, c. kr. fin. tajnik.
 Lenček Alojzij, trgovec.
 Lentsche Josip, trgovec in posestnik.
 Levec Franc, c. kr. real. profesor, itd.
 Lilleg Alojzij, trg. poslovodja.
 Lilleg Maks, c. kr. davk. pristav.
 Lozar Josip, trgovec in trg. zbornice svētnik.
 Lubey Josip, c. kr. fin. nadzornik v p., itd.
~~Lukman Jakob, c. kr. rač. svētnik v p., itd.~~
 dr. Majaron Danilo, odv. kandidat, obč. svētnik in urednik.
 Martinak Josip, c. kr. dež. sod. svēt. in vitez Fr. Jos. reda.
 Marušič Valentin, c. in kr. jednoletnik.
 Materne Julija, posestnica.
 Mathian Ivan, c. kr. dv. tovarnar in posestnik.
 Mayer Karol, c. in kr. jednoletnik.
~~Mayer Marija, hišna posestnica.~~
 Mayer Viljem, trg. poslovodja.
 Medved Josip, trg. potnik.
 Mikusch Adolf, trgovec.
 Mikuš Anton, dež. uradnik.
 Mikuž Anton, trgovec, gostilničar in posestnik.
 Millitz Ljudmila, lastnica tiskarne in posestnica.

- Modic Josip, c. kr. rač. oficijal.
 Moos Julija, m. šol. voditeljica.
 Müllner Alfonz, muz. kustos in c. kr. profesor v p.
 dr. Munda Franc, odvetnik in posestnik.
 Murnik Ivan, dež. poslanec in odbornik, ces. svêtnik, trg.
 zborn. tajnik, vit. Fr. Jos. reda, obč. svêtnik, itd.
 Naglas J. N., tovarnar in posestnik.
 Nagodè Anton, c. in kr. jednoletnik.
 Nepoznat Josip, zasebnik.
 Ogorelec Ivan, trgovec.
 Orožen Franc, c. kr. pripr. profesor.
 Oswald Marija, kavarnarica.
 dr. Papež Franc, odvetnik in dež. poslanec.
 Paternoster Josip, dež. oficijal.
 Pegan Alojzij, c. in kr. jednoletnik.
 Perdan Ivan, trgovec, posestnik, trg. zborn. predsednik, itd.
 Perušek Rajko, c. kr. gimn. profesor.
 Petelin Martin, gimn. profesor in posestnik.
 Peterca Franc, trgovec, trg. zbornice in obč. svêtnik, po-
 sestnik, itd.
 Petričič Vaso, podžupan, trgovec, trg. zbornice svêtnik, po-
 sestnik, itd.
 Petrovčič Anton, c. kr. rač. azistent.
 Pfeifer Franc, c. kr. v. rač. svêtnik.
 Pirc Gustav, c. kr. kmet. družbe tajnik, popotni učitelj, itd.
 Pirc Karol, c. kr. real. profesor.
 Pirc Maks, drd. jur. in odv. kandidat.
 Plantan Ivan, c. kr. notar.
 Pleiweiss Josip, solastnik tovarne in posestnik.
 Pleiweiss Karol, not. kandidat in posestnik.
 Pleško Karol, c. kr. dež. sod. svêtnik in posestnik.
 Pleteršnik Maks, c. kr. gimn. profesor, itd.
 Podgoršek Franc, c. kr. sod. avskultant.
 Pogačnik Ivan, c. in kr. jednoletnik.
 Poljanec Alojzij, dež. pris. delavnice oskrbnik.
 Povšè Franc, vodja kmet. šole v p., veleposestnik, dež. in
 drž. poslanec, obč. svêtnik, itd.
 dr. Požar Lovro, c. kr. gimn. profesor.
 Praprotnik Andrej, šolski ravnatelj v p., lastnik zl. križa
 za zasl. s krono, itd.
 Premk Anton, c. kr. višji poštni kontrolor in posestnik.
 Prevec Josip, učitelj v Waldherr-jevem zavodu.
 Prosenc Josip, glav. zast. zavar. „Unio catholica“, obč.
 svêtnik, itd.

- Pushnik Marko, not. kandidat.
 Rabič Lovro, c. kr. poštni kontrolor v p.
 Rakež Ivan, sekundarij dež. bolnice.
 Ramm Albert, posestnik.
 Ravnihar Franc, dež. knjigovodja, obč. svetnik in posestnik.
 Ravnihar Ludovik, c. kr. dež. sod. svetnik v p.
 Rebek Anton, c. kr. davk. nadzornik.
 Rohrman Viktor, tovarnar in posestnik.
 Rudež Anton, c. in kr. jednoletnik.
 Rudež Karol, c. in kr. jednoletnik.
 Rus Franc, rač. praktikant.
 Rutar Simon, c. kr. gimn. profesor.
 Schaeffer Albert, rokovičar.
 Schantel Franc, trgovec in posestnik.
 Schrey Ivan, pek in posestnik.
 Schweiger Avgust, zobozdravnik.
 Senekovič Andrej, c. kr. gimn. ravnatelj in okrajni šolski nadzornik.
 Seunig Josip, trgovec, posestnik, itd.
 Sinković Franc, mag. pharm.
 Skabernè Avgust, trgovec, trg. zbornice svetnik in posestnik.
 Skalè Ivana, posestnica.
 Skofizh Ivan, trgovec.
 Slatner Josip, trg. pomočnik.
 Soss Friderik, trgovec in posestnik.
 Souvan Ferdinand, veletržec in graščak.
 Souvan Franc Ks., veletržec, posestnik, m. hranilnice predsednik, trg. zborn. svetnik, itd.
 Sparovitz J., zlatar in posestnik.
 dr. Starè Josip, c. kr. fin. prok. pristav, obč. svetnik, posestnik, itd.
 Stuppan Andrej, kavarnar.
 dr. Supan Viktor, odv. koncipijent.
 dr. Suyer Albin, odvetnik.
 Svoboda Josip, lekar.
 Šetine Ignacij, trg. potnik.
 dr. Šlajmer Edvard, asistent dež. bolnice.
 Šorli Matija, c. kr. višji poštni oskrbnik.
 Šorn Vincenc, c. kr. jetn. nadzornik.
 dr. Štor Franc, odvetnik.
 Štritof Anton, gimn. profesor.
 Šubic Ivan, c. kr. ravnatelj obrt. strok. šol.
 Šulentič Mirko, c. in kr. jednoletnik.
 Šuman Josip, c. kr. dež. šolski nadzornik.

- Tambornino Ana, lastnica trgovine in posestnica.
 Tausers Franc, c. kr. rač. azistent.
 Taužher Ivana, last. trg. in posestnica.
 Tavčar Alojzij, c. kr. gimn. profesor.
 dr. Tavčar Ivan, odvetnik, obč. svetnik, dež. poslanec in posestnik.
 dr. Tekavčič Franc, odv. kandidat.
 Tekavčič Josip, c. in kr. jednoletnik.
 Toennies Adolf, priv. ingénieur, posestnik, itd.
 Tomec Jakob, I. m. komisar.
 Tomšič Ivan, c. kr. vadm. učitelj, obč. svetnik, itd.
 Tomšič Jernej, zasebnik.
 Toporiš Ivan, pravnik.
 Treo Simon, hišni posestnik.
 Triller Franc, dež. oficijal.
 dr. Triller Karol, odv. kandidat.
 pl. Trnkoczy Ubald, lekar in chemik.
 Troha Ivan, c. kr. okr. tajnik v p.
 Trstenjak Anton, m. hran. kontrolor.
 Trtnik Franc, dež. blag. kontrolor, posestnik, itd.
 Turk Hugon, trg. potnik.
 Turk Ivan, pesestnik, itd.
 Uršič Franc, dež. konc. praktikant.
 Valenčič Ivan, c. in kr. jednoletnik, itd.
 dr. Valenta Alojzij, primarij, ravn. dež. bolnice, c. kr. vlad. svetnik, itd.
 Valentinčič Ignacij, glav. zast. zavar. „Austria“ in „Concordia“, obč. svetnik in posestnik.
 Vavrû Ivan, c. kr. gimn. profesor v p.
 Vdovič Ivan, zavarovalni agent.
 Več Ivana, last. trg. in posestnica.
 Velkoverh Ivan, tovarnar, obč. svetnik, posestnik, itd.
 Vencajz Ivan, c. kr. dež. sod. svetnik, itd.
 Verhunc Anton, trg. pomočnik.
 Veršec Maks, zav. uradnik.
 Vilhar Ivan, ravn. m. užitn. zakupa, posestnik, itd.
 Vodušek Matej, c. kr. gimn. profesor.
 dr. Vok Franc, c. kr. notar, itd.
 Vončina Ivan, mag. svetnik, itd.
 dr. Vošnjak Josip, primarij, dež. poslanec in odbornik, posestnik, itd.
 Wagner Franc, c. kr. vodja sod. pom. uradov v p.
 Wik Franc, ingénieur.
 Wohinc Franc, eksp. južne železnice.

Zagorjan Anton, not. koncipijent.
 Zamida Matija, dež. svetnik.
 Zarnik Ana, odv. vdova.
 vitez Zitterer di Cavalchina Matija, c. in kr. stotnik v
 p., obč. svetnik, itd.
 Zupan Tomo, c. kr. gimn. profesor, ravnatelj „Alojzijevišča“,
 obč. in konz. svetovalec, itd.
 dr. Zupanc Franc, c. kr. okr. zdravnik, itd.
 Zupančič Filip, stavb. mojster, posestnik in obč. svetnik.
 Zupančič Josip, odv. koncipijent.
 Zupančič Vilibald, c. kr. priprav. profesor, itd.
 Zupanec Urban, trg. pomočnik.
 Žagar Karol, dež. blagajnik, obč. svetnik in posestnik.
 Žakelj Friderik, c. kr. gimn. profesor.
 dr. Žitek Vladimir, odv. koncipijent.
 Žitnik Ignacij, st. vikar, urednik „Slovenca“ in dež. poslanec.
 Žlogar Anton, c. kr. kazn. kurat.

e) Vnanji društveniki:

Hribar Dragotin, lastnik tiskarne v Celji.
 Jebačin Ivan, trg. knjigovodja na Glincah.
 Krisper Valentin, tovarnar in posestnik v Radečah.
 Kvas Anton, trgovec in posestnik v Trstu.
 Lukančič Ivan, c. kr. nadingenieur v p. na Dunaji.
 Macák Ivan, c. kr. v. nadz. kat. uradov v Trstu.
 Majdič Franc, tovarnar v Jaršah.
 dr. Marolt Janko, dež. okr. zdravnik na Vrhniki.
 Podobnik Franc, odv. kand. in veleposestnik v Novem Mestu.
 Prevc Valentin, posestnik, itd. v Kranji.
 Sterlè Franc, nač. žel. postaje v Trbovljah.
 Svetec Luka, c. kr. notar, dež. poslanec in posestnik v Litiji.
 Šusteršič Gašpar, trgovec in posestnik na Glincah.
 Traun Ivan, trg. poslovodja na Glincah.
 Traun Jakob, trgovec in posestnik na Glincah.

Skupno število: 4 + 277 + 15 = 296.

III.

Tajnikovo poročilo

o odborovem in društvenem delovanji

v XXX. društveni dobi.

Naše društvo je stopilo z letošnjim letom na popolnoma novo stališče, to pa zaradi pevskih razmer v društvu. Kakor je gospodom znano, razšli so se koncem preteklega leta čitalniški pevci kot odsek društva prostovoljno in razpoložili s svojim imetjem za národna društva. S tem korakom so zgubila dosedanja pravila svojo pomembo in treba je bilo misliti na načrt novim pravilom, katera naj bi odgovarjala sedanjim spremenjenim razmeram v društvu. Zategadelj je volil občni zbor, dnè 26. decembra lani, petorico in ji poveril nalogo, sestaviti novi načrt in ga predložiti izvanrednemu občnemu zboru. Izvoljeni odsek se je sešel dnè 2. januarija letos, rešil svojo nalogo in predložil načrt izvanrednemu občnemu zboru dnè 7. januarija, kateri je načrt odobril in volil na podlagi tega načrta nov provizorni odbor 11 članov dotlej, da visoka c. kr. deželna vlada odobri nova pravila. Dnè 15. januarija t. l. so se vladi predložila nova pravila. Vlada je z razpisom z dnè 29. januarija t. l. naznanila, da obstanka društvenega na podlagi novih, predloženih jej pravil ne zabranjuje. Izvanredni občni zbor, dnè 8. marcija t. l., je vzel ta sklep na znanje in volil doslej provizorni odbor stalnim. Nova pravila so pa natisnjena v zadnjem Letopisu.

Odborniki zadnjega leta, najpoprej provizorni, potem stalni, so bili: gg. dr. vitez Bleiweis Karol, Dečman Anton, Drenik Franc, dr. Gregorič Vinko, dr. Hudnik Matija, Lah Evgen, Pirc Karol, Ravnihar Franc, Skabernè Avgust, Soss Friderik in dr. Zupanc Franc. Izmed teh se je g. dr. Hudnik Matija dnè 24. marcija pismeno odpovedal, ne da bi se bilo njegovo mesto popolnilo.

Odbor je imel 8. sej, in sicer prvo 8. januarija, drugo 30. januarija, tretjo 24. februarja, četrto 2. junija, peto

24. julija, šesto 22. septembra, sedmo 30. oktobra in osmo 4. decembra.

Svojemu običajnemu programu je ostala Čitalnica tudi v zadnji dobi dosledno zvesta in priredila poleg tradicijskega Silvestrovega večera dve plesni zabavi v predpustnem, dva koncerta v postnem, jeden vrtni koncert v poletnem, dva pa v jesenskem, oziroma adventnem času.

Silvestrova veselica, pri kateri sicer ni manjkalo zabave, bila je slabše obiskana, kakor sicer navadno, to pa zategadelj, ker je bila Čitalnica ravno tedaj na razhodu.

Zaradi preobilih družih predpustnih zabav in pa zaradi prekratkega predpusta sta sklenila veseliški odsek in odbor, da se priredita v Čitalnici v predpustnem času le dve veselici: manjša 24. januarija, večja Vodnikova 1. februarja. Obe sta bili primeroma dobro obiskani, zabava živahna, navzočno občinstvo z izidom vrlo zadovoljno.

Ostale besede, ki so se vršile dné 15. marcija, 4. aprila, 4. julija, 24. oktobra in 19. decembra, služile so v prvi vrsti godbenim in pevskim namenom. Godbo je s priznano točnostjo oskrbljevala pri plesnih in družih zabavah vojaška godba. Za pevske točke je pri prvih štirih koncertnih zabavah ljubeznjivo skrbel izvrstni kvartet: gg. Pavšek, Branke, Lilleg in Dečman, kateremu bodi zaradi te prijaznosti poleg pismene zahvale iz predsedništva še posebna zahvala zborova na tej naklonjenosti društvu.

Bivši pevski zbor čitalniški se je večinoma spojil z novim pevskim zborom „Glasbene Matice“, katera je že v prvi polovici letošnjega leta ponavlja stopila gledè svojih teženj in namenov v dotiko z našo Čitalnico. Občevanje je postalo v drugi polovici še živahnejše in rodilo novembra meseca kot sad nekako pogodbo med „Čitalnico“ in „Glasbeno Matico“, zbok katere prevzame zadnja, oziroma njen zbor, proti pavšalnim odškodbam pevski in godbeni del ter sploh aranžma treh čitalniških koncertov, od katerih naj bo jeden v adventnem, dva pa v postnem in predpoletnem času. Prva zabava na podlagi tega dogovora je bila beseda dné 19. decembra, katera se je, menimo, prav dobro obnesla. Čitalnica je gotovo pravo zadela, da je ta dogovor ukrenila.

Bivši čitalniški pevovodja, čegar naloga vsled bistveno predrugačenih razmer v društvu samem odpade, ima ogromnega posla v „Glasbeni Matici“ in pri „Dram. društvu“.

Od več strani se je bila v društvu pojavila želja, da prični Čitalnica kakor nekdanj, zopet z izleti v okolico. Ustrezajoč tej želji je nameraval odbor izlet k sv. Joštu in

odtod v Škofjo Loko. Ker se je pa z ozirom na neugodni čas in pa zaradi mnogobrojnih drugih zabav ob istem času oglasilo premalo udeležnikov, moral je izlet odpasti.

Z drugimi narodnimi društvi je bila naša Čitalnica tudi letos v prav prijateljski, deloma zelo živahni zvezi. V prvi vrsti gre tu omeniti „Dramatično društvo“, ki je imelo tako rekoč svoj provizorni dom pri nas in prirejalo redno svoje predstave v zimski sezoni v „Čitalnici“. Ista tesna vez velja o vrlem „Sokolu“, ki je imel letos zopet svoje odborove, odsekove seje, vse svoje večje ali manjše veselice in zabave v „Čitalnici“. Vez med „Čitalnico“ in „Glasbeno Matico“ postaja od dne do dne ožja. Poleg teh društev, s katerimi je naša „Čitalnica“ več občevala, omeniti bi bilo tudi prekoristne „Ciril-Methodove družbe“, ki je imela tudi letos v Čitalnici svoje odborove seje; društva „Slovenskih biciklistov“, ki je priredilo tudi letos svojo predpusno veselico v „Čitalnici“. Omeniti je, da se je letos zopet vršila Slavčeva maškerada v društvenih spodnjih prostorih. Preobširno bi bilo naštevati tu vsa domača društva in prilike, o katerih je stopalo naše društvo v zadnji dobi ž njimi v dotiko. Povedano bodi, da se je to zgodilo vselej, kadar in kakor je bilo treba.

Nič manj živahno nij bilo občevanje naše „Čitalnice“ z vnanjimi društvi, v prvi vrsti s „Čitalnicami“ in „Bralnimi društvi“. Dohajala so ji od vseh strani raznovrstna vabila k ustanovnim in spominskim slavnostim, zabavam in vesellicam. Čitalnica se jim je odzivala, kjer in kakor je bilo mogoče. Poleg Čitalnice kranjske, kamniške, šišenske, šentviške, novomeške, celjske in tržaške ter bralnega društva kranjskega, ki so redno vabili naše društvo k svojim zabavam, bodita tu omenjeni ustanovni slavnosti Čitalnic „glinško-viške“ dne 7. junija in „breške“ 10. maja t. l., dalje slavnosti „Zagorskega Sokola“ 17. maja in Potočnikove slavnosti v Št. Vidu, dne 4. oktobra. Od vnanjih slavnosti bodi omenjena Gajeva v Krapini dne 27. septembra in pa vseučiliški „Triglavori“ v Ljutomeru 7. in 8. junija in v Gradcu 5. decembra 1891. Da se je „Čitalnica“ teh slavnostij na primeren način, osebno ali pismeno, kjer in kakor je bilo ravno z ozirom na okoliščine mogoče, udeleževala, ni treba posebej omenjati.

Dne 13. decembra se je vršila v naši dvorani razdelitev popolne obleke in jedil 86 ubogim učencem in učenkam tukajšnjih ljudskih šol. Lepe te slavnosti, pri kateri se tudi ni manjkalo primernih govorov od strani učiteljstva in pa obdarovancev, se je udeležilo poleg preblagorodnega gospoda deželnega predsednika tudi veliko odličnih šolnikov in zbra-

nega občinstva sicer. Odbor národnih dam naj pa tudi zapnrej še tako lepo in vspešno ustraja.

Dné 12. julija vršila se je v Ljubljani Bleiweisova slavnost. Samo ob sebi razumljivo, da je „Čitalnica“ to misel, ki je veljala spominu njenega mnogoletnega zaslužnega predsednika ter častnega člana, z veseljem pozdravila ter „Pisateljskemu podpornemu društvu“, ki jo je sprožilo, takoj zagotovila krepko pomoč. Odkritja plošče na hiši pokojnikov, banketa v čitalniški dvorani in koncerta na čitalniškem vrtu se je udeležilo med ogromnim občinstvom zelo veliko društvenikov in odbornikov, da dostojno poslavé nepozabnega očeta slovenskega národa.

Zgradba Vodnikovega spomenika, ki se je tako lepo zvršila, rodila je misel, da bi se v njegovi bližini, vsakako pa v Ljubljani, postavil prvemu slovenskemu pesniku, dr. Francetu Prešérnu, povodom stoletnice njegovega rojstva tudi spomenik. Zategadelj je izdalo „Pisateljsko podporno društvo“ letos poziv „Narodu slovenskemu“, naj se zavzema za to stvar in naj nanjo misli o različnih prilikah, da pomore kolikor toliko k njenemu uresničenju. Prešérnove slavnosti, ki so jih svoje dni prirejale Čitalnice in druga národna društva, ki jih deloma prirejajo še, zadobile bodo s tem zopet večjo veljavo in privlačno silo. Tudi naša Čitalnica je priredila po daljšem prestanku zopet Prešérnovo besedo in jo bo obdržala tudi na programih prihodnjih let.

Tudi letos so slovenski abiturijenti na razhodu prve dni avgusta pri nas napravili koncert in plesno zabavo, in sicer kot šolniki, prav primerno, na korist prepotrebne šolskemu društvu, to je „Ciril-Methodovi družbi“. Posebno veljavo je zadobila ta veselica zategadelj, ker so se je v mnogobrojnem številu udeležili tudi hrvaški abiturijenti, kateri so nastopili tudi kot jako spretni tamburaši.

Poleg dijakov tamburašev je imela naša Čitalnica v zadnjih mesecih ponavlja je priliko čuti tudi druge tamburaške zборе hrvaške, med njimi umetnike iz Mitrovice. Tambura se je Slovencem tukaj toli priljubila, da so se je lotili sami. Posebni zbor se je osnoval v čilem „Sokolu“, se marljivo uril in že 17. decembra v čitalniški dvorani s povoljnim vspehom nastopil.

Februvarija meseca letos je dobila društvena gostilna novega najemnika, ki se resno in marljivo trudi na vse strani ustrezati. Žal, da se mnogobrojni slovenski krogi, izimši različne posebne prilike, nikakor primerno ne odzivljejo,

marveč še vedno dosledno in trdovratno odtezajo. Želeti bi bilo več zanimanja in pozornosti!

Hišni gospodar je našej Čitalnici odpovedal stanovanje za 1. dan maja 1892. l. Odpoved je odbor vzel na znanje in volil odsek, kateremu bodi naloga, pozvedovati o drugih za društvo primernih prostorih. Na ponudbo je bilo par stanovanj in odseku se je posrečilo odbrati prav primerno stanovanje za Čitalnico v prvem nadstropji Pongračeve hiše na Turjaškem Trgu, v katerem se bo dalo dobro bivati dotlej, da se Čitalnica preseli v „Narodni Dom“, kar naj bi se zgodilo prav kmalo, in kar se utegne vendarle kmalo uresničiti. Tu prebiva sedaj „Čitalnica“ že trideseto leto in na svoja stara leta se bode prihodnjo spomlad preselila v nove prostore pod pogoji, ki se ne morejo smatrati neugodnimi.

Ob sklepu poročila se mi je spomniti še pokojnikov zadnje dobe.

Na svojega godu dan je bil v veličastnem sprevedu k večnemu počitku spremljan pokojni deželni glavar, dr. Josip Poklukar, šest let društveni tajnik, sploh pa deset let čitalniški odbornik. Pred par dnevi smo pokopali velezaslužnega moža za Čitalnico, bivšega mnogoletnega pevovodjo, Vojteha Valento, ki je bil dvanajst let odbornik naše Čitalnice. Obeh se je društvo spomnilo na zadnji poti na dostojen način, kakor se je za nju spodobilo. Poleg njih so preminuli v zadnji dobi med drugimi tudi: gg. Luka Robič, ki je bil tri leta društveni odbornik; dr. Franc Ambrožič, Marija Dogan, Ana Lozarjeva, Pavla Knezova, Vaso Petričič ml., Ernst Ločnikar, Matej in Metod Pirc, Franc Lukman, Anton Branke. Bodi jim vsem lahka zemlja in blag spomin!

Končno bodi še vsem, ki so se na ta ali oni način spomnili naše Čitalnice ter jo z besedo, z nasveti ali tudi dejansko podpirali, ki so šli odboru pri izvrševanju težavne naloge na roko, odkritosrčna zahvala. Da bi jednako krepko in radovoljno pospeševali društvene namene tudi v prihodnje — na bližnjem razpotji.

V Ljubljani 26. decembra 1891.

E. Lah, tajnik.

IV. Računsko
a) **Sklep**
vseh dohodkov in stroškov ljubljanske

Zaporedna številka	D o h o d k i	V gotovini		V obli- gacijah	
		gld.	k.	gld.	k.
1	Ostanek gotovine lanskega leta	253	36		
2	Doneski društvenikov	3010	84		
3	Dohodki najemščine:				
	<i>a)</i> gostilna 583.45				
	<i>b)</i> kavarna 208.47				
	<i>c)</i> dramatično društvo 109.84				
	<i>d)</i> kustos 84.—	985	76		
4	Razni dohodki:				
	<i>a)</i> Silvestrov večer 61.40				
	<i>b)</i> razne odškodnine 44.73				
	<i>c)</i> poraba dvorane 335.—				
	<i>d)</i> odškodnina za razsvitljavo in kurjavo 305.90	805	46		
	<i>e)</i> povrnjeni davek 58.43				
5	Obresti od obligacij	44	—		
6	Volilo ranjcega gospoda barona Antona Zoisa obligacija 1000 gld. — à 92 gld. 25 kr. .				
7	Volilo ranjc. gosp. J. Strzelba: 1 delnica .Nar. Tiskarne	—	—	922	50
				60	—
8	Pohištvo v vrednosti	—	—	600	—
	Skupni dohodki	5099	42	1582	50
	Če se odtegnejo stroški	4870	32	60	—
	ostane gotovine	229	10	1522	50

poročilo.

računa

Čitalnice za društveno leto 1891.

Zaporedna številka	S t r o š k i	V gotovini		V obli- gacijah	
		gld.	k.	gld.	k.
1	6 delnic po 10 gld.	—	—	60	—
2	Stanovanje s prikladami za l. 1891 in vodo- vod za november in december 1890. l.	1948	44		
3	Pevovodja	250	—		
4	Plača kustosa	408	—		
5	Časniki	435	34		
6	Besede in plesi	708	56		
7	Razsvitljava	448	02		
8	Drva	105	25		
9	Tisek in note	90	94		
10	Davek	73	73		
11	4. obrok plinove vpeljave z obrestmi	123	57		
12	Zavarovalnina pohištva	12	39		
13	Mizarska in ključarska dela in druge hišne potrebe	248	51		
14	Razni izdatki	17	57		
Skupni stroški		4870	32	60	—

V Ljubljani 25. decembra 1891.

Karol Pirc,

blagajnik.

Račune pregledala in vse v najlepšem redu našla.

V Ljubljani 27. decembra 1891.

Franc Triller l. r.

Anton Verhunc l. r.

b) **Pro-**
ljubljske Čitalnice

Zaporedna številka	D o h o d k i		
		gld.	kr.
1	Ostanek gotovine leta 1891	229	10
2	Doneski društvenikov	3100	—
3	Dohodki najemšćine	493	03
4	Dohodki dvorane	80	—
5	Razne odšćodnine in zastala udnina	30	—
6	Obresti od obligacij	44	—
Skupni dohodki		3976	13

račun

za društveno leto 1892.

Zaporedna številka	S t r o š k i		
		gld.	kr.
	A. Redni:		
1	Stanovanje	1341	80
2	Plača kustosu	408	—
3	Časniki	400	—
4	Besede in plesi	700	—
5	Tisek	80	—
6	Zaostali dolg na tisku	80	—
7	Razsviļjava in kurjava	350	—
8	Zaostali dolg za petrolej in steklo	60	—
9	Hišne potrebe itd.	200	—
	B. Izvanredni:		
10	Zadnji obrok plinove vpeljave z obrestmi	118	34
11	Stroški selitve	300	—
	Skupni stroški	4038	14
	Če se odtegnejo dohodki	3976	13
	ostane primanjkljaj	62	01

V Ljubljani 25. decembra 1891.

Karol Pirc,
blagajnik.

V.

Programi

besedam in plesom, koje je narodna čitalnica ljubljanska priredila tekom leta 1891.

A. V soboto 24. dne januarija: mali ples.

B. V nedeljo 1. dne februarija: Vodnikov (sijajni) ples.

C. Program zabavnemu večeru v nedeljo dne 15. marc. 1891.

1. *Gleisner*: »Koračnica«
2. *M. Vilhar*: Ouvertura iz operete: »Jamska Ivanka«.
3. *F. Gerbič*: »V sladkih čutih«, valček
4. *Ch. Gounod*: Fantazija iz opere »Faust«.
5. *Šebek*: »Zbor dervišov«, orientalska scena.
6. *Czerny*: Potpourri iz »slovanskih napevov«.
7. *Weidl*: Ouvertura iz operete »Zaroka v kleti«.
8. *Ivanovici*: »Marjeta«, valček.
9. *Iv. pl. Zajc*: Dvospev in finale iz opere »Nikola Šubić-Zrinski«.
10. *Bednarz*: »Mladostne šale«, galop.

D. Program društveni besedi z malim plesom v soboto dne 4. aprila 1891.

1. *W. Mozart*: Ouvertura iz opere »Titus«; svira vojaška godba.
2. *F. Suppé*: »Opomnica«; poje gosp. J. Pavšek.
3. *F. Abt*: »Poletni čas«; troglasni ženski zbor s spremljevanjem glasovira.
4. *Fr. Gerbič*: a) »Oh! brže hodi«; { iz cikla hrvaških pesmi, poje gospa
b) »Prva ljubav«; { M. Gerbič-eva.
5. *Fr. Gerbič*: »Pesem gondoljerja«; čveteroglasni ženski zbor.
6. *Gluck*: »Ples duhov«; iz opere »Orpheus«; svira vojaška godba.
7. MALI PLES.

E. Program društvenemu koncertu v soboto dne 4. julija 1891.

1. Koračnica; svira vojaška godba.
2. *Balfé*: Ouvertura iz opere »Der Teufel ist los«; svira vojaška godba.
3. *Ivanovici*: Incognito, valček; svira vojaška godba.
4. *Gounod*: Fantazija iz opere »Romeo in Julija«; svira vojaška godba.
5. *Eisenhut*: Moja ljubav; čveterospev.
6. *Hajdrih*: »Jadransko morje«, pesem; svira vojaška godba.
7. Večerna; čveterospev.
8. *David*: Potpourri hrvaških narodnih pesmi; svira vojaška godba.
9. *Dvořak*: Slovanski plesi, štev. 3.; svira vojaška godba.
10. *dr. B. Ipavic*: Zapuščena; čveterospev.
11. *Iv. pl. Zajc*: Ouvertura iz opere »Die Hexe von Boissie«; svira vojaška godba.

12. *Horný*: Spomin na Krapinske toplice, pesem; svira vojaška godba.
13. *Lisinski*: Tam gdje stoji; četverošpev.
14. *Eismann*: Aus dem Soldatenleben, valček; svira vojaška godba.
15. *Tuček*: Venec slovenskih pesmi; svira vojaška godba.
16. *Pehel*: »Warum so schnell«, galop; svira vojaška godba.

F. Program društveni besedi z malim plesom v soboto dne 24. oktobra 1891.

1. *K. M. Weber*: Overture k »Preciosi«; svira vojaška godba.
2. *Fr. Gerbič*: »Ukazi«; moški četverošpev.
3. a) *Te. pl. Zajc*: »Lastavicam«; (samospeva s spremljevanjem na gla-
b) *Ant. Rubinstein*: »Asra«; (soviru; poje g. Jos. Pavšek.
4. *Fr. Gerbič*: »Najlepši«; moški četverošpev.
5. *Mendelssohn-Barth.*: Svadbena koračnica iz »Sommernachtstraum«; svira vojaška godba.
6. PLES.

G. Program Prešérnovi besedi v soboto dne 19. dec. 1891.

1. *Anton Nedvěd*: »Prešérnu«; moški zbor s četverošpevom.
2. Govor Prešérnu v spomin.
3. *dr. Benjamin Ipavec*: »Na Prešérnovem domu«; moški zbor s četverošpevom in samospevoma za tenor in bariton. Tenorsolo: g. Anton Razinger, baritonosolo: g. Božidar Valenta.
4. *G. Goltermann*: Koncert za vijolončelo v a moll (op. 14.) s spremljevanjem na glasoviru. Vijolončelo: g. R. Forstmeyer; glasovir g. J. Maier.
5. *Foerster*: »Milica«, četverošpev; pojó gg.: J. Pavšek, R. Branke, A. Lilek in A. Dečman.
6. *Anton Nedvěd*: »Avstrija moja«, moški zbor s četverošpevom.
7. *Anton Nedvěd*: »Veseli pastir«, mešan zbor.

H. Program Silvestrovi veselici dne 31. decembra 1891.

1. *Nováček*: »Naš druhý milion«; koračnica.
2. *Flotow*: Overture k operi: »Stradella«.
3. *Iranovici*: Meteor, valček.
4. Petje.
5. *pl. Zajc*: Duet in finale iz opere: Nikola Šubić-Zrinjski.
6. Produkcija brzoslikarja Mira-Liva-Beja iz Kahire; spremlja vojaška godba.
7. *Sochor*: »Thea«, polka française.
8. Šaljivo petje.
9. *Šebek*: »Kor derviševe«, orijentalški prizor.
10. Petje.
11. *Kaulich*: »Miramare«, polka mazurka.
12. *Mašek*: »Slovenec«, potpourri.
13. *Auber*: Overture iz opere: »Der I. Glücks tag«.
14. Šaljivo petje.
15. *Czibulka*: »Lustige Geschichten«, valček.
16. *Verdi*: III. Finale iz opere »Ernani«.
17. *Fr. Wagner*: »Reeller Heiratsantrag«, hitra polka.
18. Pozdrav o polunoči.

VI.

Časopisi,

ki se nahajajo v Čitalnici začetkom leta 1892.

a) Politični :

1. Agramer Tagblatt (Zagreb).
2. Conservative Correspondenz (Dunaj)
3. Dolenjske Novice (Novo Mesto).
4. Domoljub (Ljubljana).
5. Edinost (Trst).
6. Hlas Národa (Praga).
7. Il Diritto Croato (Pulj).
8. Laib. Wochenblatt (Ljubljana).
9. Laibacher Zeitung (Ljubljana).
10. Mir (Celovec).
11. Naša Sloga (Trst).
12. Neue Freie Presse (Dunaj).
13. Nova Soča (Gorica).
14. Novice (Ljubljana).
15. Obzor (Zagreb).
16. Parlamentär (Dunaj).
17. Politik (Praga).
18. Presse (Dunaj).
19. Rodoljub (Ljubljana).
20. Slovanski Svět (Ljubljana).
21. Slovenec (Ljubljana).
22. Slovenski Gospodar (Maribor).
23. Slovenski Narod (Ljubljana).
24. Südsteirische Post (Maribor).
25. Vaterland (Dunaj).

b) Poučni in zabavni :

1. Alte und neue Welt (Einsiedeln).
2. An der blauen Donau (Dunaj).
3. Bazar (Leipzig).
4. Buch für Alle. 2 izt. (Stuttgart).
5. Chronik der Zeit (Stuttgart).
6. Danica (Ljubljana).
7. Dom in Svět (Ljubljana).
8. Fliegende Blätter (München).
9. Humoristické listy (Praga).
10. Illust. Frauenzeitung (Berlin).
11. Kmetovalec (Ljubljana).
12. Leipziger ill. Zeitung (Leipzig).
13. **ИИИИ** (St. Petersburg).
14. Popotnik (Maribor).
15. Pravník (Ljubljana).
16. Rimski Katolik (Gorica).
17. Schorers Familienblatt (Berlin-Leipzig-Dunaj).
18. Učiteljski Tovariš (Ljubljana).
29. Ueber Land und Meer 2 iztisa (Stuttgart).
20. Von Fels zu Meer (Stuttgart).
21. Vienac (Zagreb).
22. Vrtec (Ljubljana).
23. Vrtnar (Ljubljana).
24. Zlata Praha (Praga).
25. Zvon (Ljubljana).

Skupaj 25 + 25 = 50

VII.

Red pri branji časopisov.

1. V čitalnici sme vsak bralec le en časopis na enkrat pri sebi imeti in ga mora potem izročiti onemu, kdor ga je najprej naprosil zanj.

2. Kdor hoče brati liste domá, naj se oglasi do 28. decembra vsacega leta, in se bo, ako bi se jih oglasilo več za en list, srečkalo za celo sledeče leto. Kdor se oglasi med letom, pristopi v red, v kojem se je oglasil.

3. Nikomu pa se ne more od enega časopisa več dati, kakor en zvezek, in tudi ne več kakor **troje** časopisov na enkrat za domače branje.

4. Kdor želi časopise sprejemati za domače branje, naj jih imenuje v posebnej, za to zmiraj v čitalnici pripravljenej knjigi in dostavi naj svoje ime in stanovanje.

5. Vsako sredo in soboto se morejo sprejemati zvezki in z drugimi zamenjavati.

VSEBINA.

I. Čitalniški odbor	3
II. Imenik društvenikov:	
a) častnih	5
b) ljubljanskih	5—12
c) vnanjih	12
III. Tajnikovo poročilo	13—17
IV. Računsko poročilo	18—21
V. Programi besedam in plesom	22—23
VI. Imenik društvenih časopisov	24
VII. Red pri branji časopisov	25

